

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет біолого-екологічний
Кафедра геоботаніки, ґрунтознавства та екології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. проректора з науково-педагогічної
роботи

_____Верба О.В.

“ _____ ” _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ ПП 5.8в Інноваційна геоботаніка _____
(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність 101 Екологія

_____ (шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

факультет/центр біолого-екологічний _____
(назва факультету/центру)

Дніпро – 2017

Робоча програма «Інноваційна геоботаніка» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки,

спеціальністю 101 Екологія _____ „___” _____, 2017 року- __ с.

Розробники: к.б.н., доц. Яковенко В.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології

Протокол від. “_15_”_05_2017 року №_24_

Завідувач кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології

_____ (Зверковський В.М.)
 (підпис) (прізвище та ініціали)
 “___” _____ 2017 року

Схвалено науково-методичною радою біолог-екологічного факультету

Протокол від. “_21_”_06_2017 року №_28_

Голова _____ (Масюк О.М.)
 (підпис) (прізвище та ініціали)
 “___” _____ 2017 року

Схвалено Вченою радою біолог-екологічного факультету

(назва)

Протокол від. “_23_”_06_2017 року №_7_

Голова _____ (Севериновська О.В.)
 (підпис) (прізвище та ініціали)
 “___” _____ 2017 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання, денна прискорена	заочна форма навчання
Кількість кредитів 6	Галузь знань _10 Природничі науки_ (шифр і назва)	За вибором	
	Напрямок підготовки (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): 101 Екологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання ____ КМР ____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		5-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	34 год.	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		34 год.	-
		Самостійна робота	
		112 год.	-
		У тому числі індивідуальні завдання: КМР	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 4 : 6,5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розкрити для фахівців-екологів закономірності формування і будови фітоценозів на основі вивчення: екологічних особливостей рослинних видів в аспекті їх фітоценотичної значимості; різноманітних взаємовідносин між рослинами – конкуренції (внутрішньовидової і міжвидової) та сприяння одне одному; взаємовідносин між фітоценозами і середовищем.

Створити передумови для засвоєння курсу „Лісова рекультивация земель”.

Завдання: у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати* закономірності розвитку і генезису фітоценозів, закономірності розподілу фітоценозів по земній поверхні та сполучення їх у рослинному покриві.

Підготовлений фахівець повинен *вміти* проводити геоботанічні дослідження та *мати* на інноваційній основі уявлення про використання рослинного покриву, як важливого природного ресурсу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Екологія і динаміка фітоценозів

Тема 1. Історія розвитку інноваційної геоботаніки. Економічне та господарське значення інноваційних геоботанічних досліджень.

Тема 2 . Основні риси взаємодії між рослинами в угрупованні. Признаки рослинних угруповань (фітоценозів).

Тема 3. Екологія рослинних угруповань.

Тема 4. Динаміка рослинних угруповань.

Змістовий модуль 2. Класифікації та методи вивчення фітоценозів.

Тема 5. Класифікації фітоценозів у різних типах рослинного покриву.

Тема 6. Закономірності територіального розподілу рослинних угруповань.

Тема 7. Методи геоботанічних досліджень.

Тема 8. Особливості дослідження різних типів рослинного покриву.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Екологія і динаміка фітоценозів												
Тема 1. Історія розвитку геоботаніки. Економічне та господарське значення інноваційних геоботанічних досліджень.	22	4		4		14						
Тема 2. Основні риси взаємодії між рослинами в угрупованні. Признаки рослинних угруповань (фітоценозів).	22	4		4		14						

Тема 3. Екологія рослинних угруповань.	24	5		5		14							
Тема 4. Динаміка рослинних угруповань.	22	4		4		14							
Разом за змістовим модулем 1	90	17		17		56							
Змістовий модуль 2. Класифікації та методи вивчення фітоценозів.													
Тема 5. Класифікації фітоценозів у різних типах рослинного покриву.	22	4		4		14							
Тема 6. Закономірності територіального розподілу рослинних угруповань.	22	4		4		14							
Тема 7. Методи геоботанічних досліджень.	24	5		5		14							
Тема 8. Особливості дослідження різних типів рослинного покриву.	22	4		4		14							
Разом за змістовим модулем 2	90	17		17		56							
Усього годин	180	34		34		112							

5. Теми семінарських занять

«Не заплановано»

6. Теми практичних занять

«Не заплановано»

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічне значення інноваційних геоботанічних досліджень.	4
2	Признаки рослинних угруповань (фітоценозів).	4
3	Екологія рослинних угруповань.	4
4	Динаміка рослинних угруповань.	4
5	Класифікація фітоценозів.	4
6	Закономірності територіального розподілу рослинних угруповань.	4
7	Методи геоботанічних досліджень.	6
8	Особливості дослідження різних типів рослинного покриву.	4
	Всього:	34

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	
	Змістовий модуль 1.	
1	Опрацювання теоретичного матеріалу.	48
1.1	Тема 1. Історія розвитку геоботаніки.	12
1.2	Тема 2. Основні риси взаємодії між рослинами в угрупованні.	12
1.3	Тема 3. Екологія рослинних угруповань	12
1.4	Тема 4. Динаміка рослинних угруповань	12
2	Підготовка до лабораторних занять.	4
3	Підготовка до експрес-опитування	4
	Змістовий модуль 2.	
	Опрацювання теоретичного матеріалу.	48
3.1	Тема 5. Класифікації фітоценозів у різних типах рослинного покриву	12
3.2	Тема 6. Закономірності територіального розподілу рослинних угруповань	12
3.3	Тема 7. Методи геоботанічних досліджень.	12
3.4	Тема 8. Особливості дослідження різних типів рослинного покриву	12
4	Підготовка до лабораторних занять.	4
5	Підготовка до КМР	4
	Всього:	112

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	КМР Закономірності територіального розподілу рослинних угруповань	4
2	КМР Методи геоботанічних досліджень.	4

10. Методи навчання:

1. Лекції;
2. Наочні (демонстрація, ілюстрація);
3. Лабораторні роботи, самостійна робота.

11. Методи контролю

1. Експрес-опитування.
2. Лабораторні роботи.
3. Контрольна модульна робота.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Сума
50	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- Григора І.М., Якубенко Б.С., Мельничук М.Д. Геоботаніка. К.: 2006. –448 с.
- Сукачев В.Н. Основы лесной биогеоценологии. М., 1965.
- Дылис М.В. Основы биогеоценологии. М., 1965.

14. Рекомендована література**Базова**

- Бельгард А.Л. Степное лесоведение., М. 1971.
- Груздева Л.П., Яскин А.А. Почвоведение с основами геоботаники. М., 1991, 448 с.
- Трасс Ханс. Геоботаника. История и современные тенденции развития. М., 1976.
- Уиттекер Р. Сообщества и экосистемы. М.: 1980.
- Шенников А.В. Введение в геоботанику. Л., 1964.
- Ярошенко П.Д. Геоботаника. М., 1961.1.

Допоміжна

- Закон України “Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України н 2000-2015 роки” (2000).
- Рекомендуються наукові журнали “Ґрунтознавство”, „Екологія та ноосферологія”, випуски наукових збірок Комплексної експедиції ДНУ по вивченню лісів степової зони під загальною назвою „Питання степового лісознавства та рекультивациі земель”.

15. Інформаційні ресурси

- Наукова бібліотека ДНУ ім. Олесья Гончара, 49025, м. Дніпропетровськ, проспект Гагаріна, 72
- Обласна наукова бібліотека, 49025, м. Дніпропетровськ, вул. Ю.Савченко,
- Бібліотека ДДМА, 49025, м. Дніпропетровськ, вул. Дзержинського,
- Наукова бібліотека ім. В.І.Вернадського, м. Київ

16. Структура рейтингової системи оцінювання

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Кафедра геоботаніки, ґрунтознавства та екології

Дисципліна «Інноваційна геоботаніка»

Академічна група: БЕ-16

Навчальний рік: 2018–2019 Семестр 5

Елементи контролю за 1 змістовим модулем

Термін: 1- 8 тижні

Вид контролю	Кількість завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
2. Лабораторні роботи.	4	10	40	1-8
3. Експрес-опитування	1	10	10	8
Всього:			50	

Складання 1-го змістового модуля: 8 тиждень

Перескладання 1-го змістового модуля: 9 тиждень

Елементи контролю за 2 змістовим модулем

Термін: 9-17 тижні

Вид контролю	Кількість завдань	Кількість балів		Тиждень подачі або проведення
		За одиницю контролю	Всього	
2. Лабораторні роботи	4	10	40	9-17
3. КМР	1	10	10	17
Всього:			50	

Складання 2-го змістового модуля: 16 тиждень

Перескладання 2-го модуля: 17 тиждень

Затверджено на засіданні кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології

Протокол від. “_15_”_05_2017 року №_24_

Викладач

Яковенко В.М.

Завідувач кафедри геоботаніки,
ґрунтознавства та екології

Зверковський В.М.